

РЕДОВАН ПОСТУПАК

Редован поступак обухвата поступак подношења, прихватања, провере царинских декларација (у даљем тексту: декларација), пуштања робе.

Ово Објашњење се примењује у свим организационим јединицама Управе царина на којима се спроводи редован поступак.

Исто се примењује и у поједностављеним поступцима, ако упутствима којима су регулисани ти поступци, није одређено другачије.

Редован поступак регулисан је:

- Царинским законом ("Службени гласник РС", бр. 18/2010) у даљем тексту Царински закон;
- Уредбом о царински дозвољеном поступању с робом ("Службени гласник РС", бр. 93/2010) (у даљем тексту: Уредба), у даљем тексту Уредба
- Правилником о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларације и других образаца у царинском поступку ("Службени гласник РС", бр. 29/2010, 84/2010 и 100/2010) у даљем тексту: Правилник.

1. РАДЊЕ ПРЕ ПОДНОШЕЊА ДЕКЛАРАЦИЈЕ

1.1. Попуњавање декларације

Царинска декларација се попуњава у складу са Правилником, у зависности од царинског поступка, односно поступања који се захтева.

1.2. Прилагање исправа

Декларант надлежном царинском органу уз декларацију прилаже све исправе које су потребне за стављање робе у захтевани царински поступак у смислу члана 87. Царинског закона. Члановима 170. до 173. Уредбе, прописане су исправе које морају бити приложене уз декларацију, у зависности од царинског поступка.

Уз царинску декларацију за **поступак стављања робе у слободан промет**, почетак поступка **активног оплемењивања – систем повраћаја**, почетак поступка **привременог увоза уз потпуно ослобођење** од плаћања увозних дажбина, прилаже се:

- а) рачун (фактура) и остале трговачке исправе на основу којих је пријављена царинска вредност робе,
- б) декларација о царинској вредности робе, ако је то потребно на основу члана 127. Уредбе попуњена у складу са условима из тога члана,
- ц) исправе потребне за утврђивање преференцијалног порекла робе или употребу других мера којима се одступа од важећих прописа за декларисану робу, као и
- д) друге исправе потребне за спровођење прописа који уређују пуштање декларисане робе у одговарајући царински поступак. Под другим исправама које је потребно приложити сматрају се исправе чија је обавеза подношења прописана царинским и прописима из

надлежности других органа (нпр. решење о остваривању царинске и пореске повластице, дозволе прописане за увоз и извоз робе, дозволе за отпад, уверење о здравственој исправности пошиљке и све друге исправе које су прописане као услов при увозу односно извозу робе).

Такође, царински орган може захтевати да се при подношењу декларације приложе превозне исправе или исправе у вези са претходним царинским поступком.

Уколико се у складу са Царинском тарифом примењује јединствена царинска стопа не подносе се декларација о царинској вредности робе и исправа потребна за утврђивање преференцијалног порекла робе, осим ако царински орган сматра да су те исправе потребне ради правилне примене прописа који уређују стављање робе у слободан промет.

За почетак поступка **царинског складиштења** у царинском складишту типа **А, Б, Ц, Е и Ф**, прилажу се превозне исправе или исправе у вези с претходним царинским поступком. Када се једна врста робе подноси у две или више пошиљака, може се такође захтевати прилагање пописа пошиљака или једнаковредне исправе у којој је наведен садржај појединачне пошиљке.

За почетак поступка **царинског складиштења** у царинском складишту типа **Д**, почетак поступка **активног оплемењивања – систем одлагања**, почетак поступка **привременог увоза уз делимично ослобођење** од плаћања увозних дажбина, прилаже се:

а) рачун (фактура) и остале трговачке исправе на основу којих је пријављена царинска вредност робе,

б) декларација о царинској вредности робе, ако је то потребно на основу члана 127. Уредбе попуњена у складу са условима из тога члана.

Такође, царински орган може захтевати да се при подношењу декларације приложе превозне исправе или исправе у вези са претходним царинским поступком.

Уколико у конкретном случају сматра потребним, царинарница може захтевати да се поднесе и писмено одобрење за захтевани царински поступак или копија захтева за издавање одобрења уколико се примењује члан 273. Уредбе (ретроактивно одобрење).

За поступак **извоза робе, поновног извоза робе**, као и за почетак поступка **пасивног оплемењивања**, уз декларацију се прилажу све исправе потребне за тачан обрачун извозних дажбина и примену других мера за извоз одређене робе. Такође, царински орган може захтевати да се при подношењу декларације приложе превозне исправе или исправе у вези са претходним царинским поступком. Исправе које се прилажу уз декларацију царински орган је дужан да чува, осим ако није другачије одређено или ако су декларанту потребне за друге поступке. У том случају царински орган мора да осигура да те исправе неће накнадно бити могуће употребити другачије осим као доказ о оној количини и вредности робе на коју се односе.

1.3. Начин заступања у царинском поступку

Декларант је лице које подноси декларацију у своје име или лице у чије име се подноси декларација. Ако лице има заступника, заступник може поднети декларацију као:

- **непосредни заступник**, када иступа у име и за рачун другог лица (увозника или извозника),

- **посредни заступник**, када иступа у своје име, а за рачун другог лица (увозника/извозника).

Независно од начина заступања, заступник се у поступку царинења робе мора изјаснити о начину заступања и о томе поднети веродостојну исправу са овлашћењем за заступање у царинском поступку. Сматра се да лице иступа у своје име и за свој рачун ако се пред царинским органом не изјасни да иступа у име или за рачун другог лица или се изјасни да иступа у име и за рачун другог лица, али не може о томе поднети веродостојну исправу.

Царинским законом и Уредбом није прописана исправа о заступању, а за те потребе у **Прилогу 1** овог Упутства налази се примерак исправе о заступању, којим је дата једна од могућих исправа о заступању. При томе, исправа о заступању може бити у различитом облику, може се односити на појединачни увоз/извоз, или се може односити за неки период, царинске поступке и слично. Основно је да у исправу о заступању буде јасно и видљиво наведен начин заступања.

Исправу о заступању се не мора подносити у оригиналу, осим када царинска испостава сумња у поднету исправу и тада може тражити од заступника, уз одређивање одговарајућег рока, прилагање оригинала те исправе.

Декларант и заступник морају имати седиште или пребивалиште у Републици Србији, осим лица које:

- 1) пријављује робу за транзит или привремени увоз;
- 2) само повремено пријављује робу, ако то царински орган сматра оправданим.

1.4. Претходни преглед робе

Одредбом члана 67. Царинског закона прописано је да се по допремању робе царинарници, на захтев лица које је овлашћено да роби одреди царински дозвољено поступање или употребу, а уз одобрење царинског органа, роба може прегледати или узорковати, како би се за њу одредило царински дозвољено поступање или употреба.

Претходни преглед робе, укључујући и узимање узорака робе, може се обавити само на основу писменог захтева декларанта (**Прилог 2**) односно његовог заступника, који мора садржати следеће податке:

- име или назив подносиоца захтева,
- разлоге због којих се захтева претходни преглед робе или узимање узорака робе,
- податак где се роба налази,
- податак о претходном царинском поступку или податак о превозном средству на ком се роба налази, као и
- све друге податке потребне за препознавање робе.

Надлежни царински орган којем је поднет писмени захтев за претходни преглед робе, доноси одлуку којом одобрава претходни преглед у виду забелешке на захтеву, а ако се узимају узорци одређује и количину робе коју је дозвољено узети.

Претходни преглед робе и узимање узорака изводи се под надзором и на начин који одреди царински орган.

Подносилац сноси ризик и трошкове мерења и свих других поступака са робом, као и трошкове анализе и других испитивања. Евентуално даље поступање са узетим узорцима регулисано је одредбом члана 150. став 7. и 8. Уредбе. У случају када надлежни царински орган не одобри претходни преглед робе, јер нису испуњени услови за исти, доноси се решење о одбијању захтева.

Захтев за претходни преглед може се поднети по допреми робе на граници, по допреми робе одредишној царинској испостави, односно до тренутка подношења декларације за неко царински дозвољено поступање или употрону, укључујући и декларацију за привремени смештај-сажету декларацију.

2. ПОДНОШЕЊЕ ПИСАНИХ ДЕКЛАРАЦИЈА

Декларације се подnose на једном месту којег руководиоца организационе јединице (шеф царинске испоставе, водитељ реферата) одреди као место подношења декларација. **Подношење декларација директно овлашћеним царинским службеницима није дозвољено.**

Свака декларација која се поднесе овлашћеном царинском службенику на неком другом месту које је царински орган одобрио подносиоцу декларације, сматра се да је поднета царинском органу.

Време подношења и прихватања декларација и других исправа, који се односе на царинење, шеф царинске испоставе објављује на огласној табли. Време подношења и прихватања декларација мора бити у оквиру редовног радног времена царинске испоставе. Време подношења и прихватања мора бити такво да задовољи потребе подносиоца декларације, а да при томе омогући царинској служби да правовремено обави поступак царинења.

На захтев декларанта царински орган може одобрити да се декларација поднесе ван редовног радног времена.

Декларације поднете ван редовног радног времена могу се поднети само под условом да су унапред најављене и одобрене од стране руководиоца организационе јединице, при чему је декларант дужан да сноси трошкове накнада за услуге царинског органа, у складу са Одлуком о врсти, висини и начину плаћања накнада за услуге царинског органа ("Сл.гласник РС", бр. 83/10).

Декларација се не може поднети пре него што је роба допремљена царинарници и подноси се царинском органу којем је допремљена и роба.

У изузетним случајевима царинарница може дозволити да се декларација поднесе пре допремања робе. У том случају декларанту се одређује рок у ком роба мора бити допремљена (рок не може бити дужи од 3 дана). Ако роба не буде допремљена у том року сматраће се да декларација није ни била поднета.

Ако је декларација поднета пре него што је роба на коју се односи приспела код царинског органа или на друго место које је одобрио царински орган, декларација може бити прихваћена после допремања робе царинском органу.

Декларација, са исправама потребним ради примене прописа којима је уређен царински поступак за који се роба пријављује, у писменој форми подноси се на прописаном обрасцу, мора да буде потписана од стране њеног подносиоца, и мора да садржи податке неопходне за примену прописа којима је уређен царински поступак за који се роба пријављује.

Подношење декларације коју потпише декларант или његов заступник, не искључујући прекршајну одговорност ових лица, сматра се обавезним у погледу:

- 1) тачности података у декларацији,
- 2) исправности приложених исправа,
- 3) поштовања свих обавеза у вези са стављањем робе у одговарајући царински поступак.

3. ПРИХВАТАЊЕ ДЕКЛАРАЦИЈЕ

3.1. Провера испуњености услова за прихватање декларације

У спровођењу царинског поступка за који је роба декларисана примењују се прописи који важе на дан прихватања декларације, ако није друкчије прописано.

Исправно поднета декларација одмах се прихвата под условом да је роба на коју се декларација односи допремљена царинарници.

Под **исправно поднетом декларацијом**, у складу са чл. 87. и 88. Царинског закона, подразумева се она која је поднета на прописаном обрасцу, која је потписана, која садржи све податке који су потребни за примену прописа везаних за захтевани царински поступак, уз коју су приложене све исправе које су потребне за захтевани царински поступак, као и уколико је роба допремљена царинском органу.

У складу са тим, **овлашћени царински службеник пре прихватања декларације дужан је да изврши следеће радње, односно дужан је да утврди:**

- да ли је роба обухваћена декларацијом допремљена царинској испостави којој је упућена;
- да ли је декларација поднета од стране овлашћеног лица – декларанта односно његовог заступника;
- да ли је декларација поднета на прописаном обрасцу, да ли садржи податке неопходне за примену прописа и спровођење траженог поступања, као и да ли је потписана – оверена од стране њеног подносиоца у рубрици 54 ЈЦИ;
- да ли су уз декларацију приложене исправе, потребне ради примене прописа царинског поступка за који се роба пријављује, које морају бити наведене у декларацији, без упуштања у оцену исправности приложених исправа;
- да ли су испуњени услови за издавање одобрења за царински поступак с економским дејством, када се прихватање декларације сматра издавањем одобрења за царински поступак с економским дејством, у складу са чл. 270. став 1. тачка 2) Уредбе.

Декларације послате електронском разменом података се обрађују као поднете декларације тек када је роба допремљена царинском органу и кад је поднета писана декларација.

Уколико се декларација не подноси електронским путем, већ само у писаној форми, по извршеној провери испуњености наведених услова, уколико су исти испуњени, врши се унос података у ИСЦС. Овај унос врше **сви** за то овлашћени царински службеници.

Ангажовани царински службеник одговоран је за правилно уношење података са декларације у ИСЦС (у случају да декларација није поднета електронским путем), односно подносилац декларације за истоветност података у писаној декларацији, односно електронски поднетој декларацији.

3.1.1. Враћање декларације

Уколико било који од услова прописаних тачком 3.1. овог Упутства није испуњен, декларација се одлаже на претходно одређено место за **враћене декларације**, са јасном и образложеном писаном напоменом овлашћеног царинског службеника о утврђеној неисправности, као и потписом ангажованог службеника на полеђини царинске декларације.

Уколико су испуњени услови прописани тачком 3.1. овог Упутства, врши се упоређивање истоветности података са писаног обрасца и електронски поднете декларације, као и програмска контрола података у ИСЦС - декларација добија регистарски број који се уписује у други ред рубрике А ЈЦИ, односно стиче статус **УН**. Уколико програмска контрола унетих података укаже на постојање грешака које онемогућавају прихватање декларације ("тешке грешке"), декларација се са одштампаном листом грешака из ИСЦС, као и потписом и шифром ангажованог царинског службеника одлаже на место за **враћене декларације** и означава као враћена кроз ИСЦС – добија статус **"ВР"**. За ове декларације ангажовани овлашћени царински службеник размотриће да ли су се стекли услови да се у конкретном случају покрене царински прекршајни поступак. Декларације са статусом **"ВР"** које се поново подносе, пролазе поново кроз горе поменуте фазе контроле, и уколико су недостаци отклоњени, царински службеник врши одговарајуће измене у ИСЦС.

У случају ако декларант/заступник не отклони неправилности због којих је декларација враћена, или остаје при поднетој декларацији, царинска испостава ће донети закључак и у смислу члана 58. Закона о општем управном поступку, којим се царинска декларација:

- **одбацује** у случају ако нису испуњени сви формални услови за прихватање царинске декларације, као нпр. иста није потписана, није поднета од стране овлашћене особе, или ако је недостајала исправа која је потребна за захтевани царински поступак, нпр. роба подлеже дозволи при увозу а иста није поднета, као и уколико нису исправљене грешке утврђене програмском контролом.

3.1.2. Прихватање декларације

Ако је царинска декларација исправно поднета, сходно тачки 3.1. овог Упутства, односно уколико су претходни услови испуњени, а програмска контрола унетих података не укаже на постојање грешака, односно јави постојање грешака које не спречавају

прихватање декларације, поднета декларација се **одмах прихвата** кроз ИСЦС, у други ред уписује датум прихватања, а у трећи ред рубрике А ЈЦИ ангажовани царински службеник уписује време прихватања ЈЦИ, потписује се и уноси службени број. Декларација добија статус "**ПХ**" у ИСЦС.

Датум прихватања декларације мора бити забележен на декларацији.

Једном прихваћена декларација се никако не може враћати декларанту/заступнику, све до окончања поступка царињења односно потврђивања и уручивања декларације.

4. СЕЛЕКТИВНА КОНТРОЛА ПРИХВАЋЕНЕ ДЕКЛАРАЦИЈЕ

Царински службеник који је прихватио декларацију уз њу прилаже одштампану листу грешака (уколико постоји), као и напомене из ИСЦС, које се односе на службени број радника одређеног за контролу декларације, односно шифру напомене везане за даљи поступак – да ли постоји обавеза контроле декларације, односно степен контроле одређен критеријумима анализе ризика.

Царински службеник који је прихватио декларацију врши прву анализу одштампаних програмских напомена за прихваћену декларацију, имајући у виду врсту робе обухваћену декларацијом, њену вредност, порекло, сврставање по царинској тарифи, постојање индикатора ризичности, захтева за ослобођење од плаћања увозних дажбина, односно других елемената неопходних за окончање поступка.

Уколико се царински службеник који је прихватио декларацију слаже са програмским налогом из ИСЦС за степен контроле декларације, потписује се испод шифре налога одштампаних у листингу са ИСЦС, и иста се без одлагања доставља службенику који је одређен за даље поступање.

У случају да је декларацијом обухваћена роба која представља посебну декларацију у смислу члана 95. став 3. Царинског закона и чија вредност не прелази **300 ЕУР**, односно еквивалентан износ у другој конвертибилној валути, уколико не постоје индикације да су пријављени неистинити или нетачни подаци о роби, или да се ради о високо ризичној роби која је предмет забрана или ограничења, царински службеник који је прихватио декларацију **неће одредити** обавезу вршења **физичког** прегледа робе, без обзира на програмску одлуку и без обзира на врсту захтеваног царински дозвољеног поступања, о чему ставља забелешку на напомену за преглед робе.

Царински службеник који је прихватио декларацију ће поступити на исти начин и у свим случајевима када је предмет поступања роба истих карактеристика као и претходно дефинисана роба, укупне фактурне вредности целокупне испоручене пошиљке **до 1000 ЕУР**, односно еквивалентног износа у другој конвертибилној валути, без обзира на врсту захтеваног царински дозвољеног поступања и броја наименовања.

Уколико су испуњени претходни услови: фактурна вредност робе по наименовањима до **300 ЕУР** или укупна фактурна вредност до **1000,00 ЕУР**, овлашћени царински службеник одређен да обави контролу прихваћене декларације сачиниће Записник о селективној контроли у коме би у рубрици "напомена" констатовао да тражена врста **физичког** прегледа није извршена. Овакав записник обавезно треба да потпише шеф ЦИ, односно у његовом одсуству царински службеник који га замењује.

Поред уписаних програмских напомена, царински службеник који је прихватио декларацију може одредити другачију врсту или степен контроле декларације, уписивањем одговарајуће шифре у листингу напомена из ИСЦС.

Уколико нема потребе за контролом података у прихваћеној декларацији, односно не постоји листа грешака за унете податке у ИСЦС, царински службеник који је прихватио декларацију самостално окончава поступак или прослеђује декларацију службенику одређеном за обрачун и уручење обрачунатог царинског дуга.

Шифра налога за одговарајуће поступање након прихватања декларације **ОБАВЕЗУЈУЋА** је за овлашћеног царинског службеника који је одређен за контролу, осим у напред наведеним случајевима.

5. ПРОВЕРА ДЕКЛАРАЦИЈЕ

Ако је одређена провера царинске декларације, иста се спроводи сходно *одређеном нивоу провере* из тачке 4. овог Упутства.

Царински орган може ради контроле прихваћене декларације да:

- 1) прегледа декларацију и исправе обухваћене декларацијом, као и исправе које су приложене уз декларацију и да од декларанта захтева да достави и друге исправе како би утврдио тачност података у декларацији;
- 2) прегледа робу и узме узорке ради анализе или детаљног прегледа.

Овлашћени царински службеник одређен за проверу мора извршити одређени ниво провере, који по потреби може и проширити на друге видове провере.

5.1. Провера података у декларацији и исправа приложених уз декларацију

Провера података у декларацији укључује проверу исправности попуњене декларације с обзиром на захтевани царински поступак или поступање, што подразумева проверу исправности односно тачности свих рубрика царинске декларације, као и проверу да ли су све поднете исправе за захтевани царински поступак исправне.

Ако је одређен преглед приложених исправа, овлашћени царински службеник мора прегледати сваку појединачну исправу и одговарајући садржај, те да ли све исправе заједно са царинском декларацијом одговарају захтеваном царинском поступку или поступању или примени повољније царине.

Уколико је потребно, од декларанта се може захтевати прилагање додатних исправа с којима се проверава тачност навода у декларацији (чл. 93. Царинског закона).

Код провере усклађености приложених исправа овлашћени царински службеник мора проверити да ли је опис робе правилно декларисан сходно садржају комерцијалних исправа, а посебно:

- да ли одговара стварном стању,
- да ли количина робе одговара пратећим исправама,
- да ли се пријављена земља порекла подудара с приложеним исправама,
- да ли пријављена царинска вредност и валута одговарају подацима из приложених исправа,

- да ли су приложене све исправе наведене у рубрици 44 царинске декларације односно да ли су поднете све исправе које су потребне за захтевани царински поступак,
-и друго.

Подаци о извршеној контроли докумената констатују се забелешком у рубрици Д/Ј декларације и записником о контроли прихваћене декларације, сходно одредбама члана 195. Уредбе, а декларација стиче статус "ПГ" у ИСЦС.

Уколико је извршена провера података у декларацији и исправа приложених уз декларацију, а резултат провере јесте да су прегледани подаци и исправе исправни, ставља се забелешка у рубрици Д/Ј –ПРЕГЛЕДАНО.

У случају да је након прихватања декларације утврђено да нису били испуњени сви услови за њено прихватање сходно тачки 3.1. овог Упутства (нпр. приложене су неодговарајуће или неверодостојне исправе, нека од обавезних исправа недостаје, и друго), ангажовани царински службеник ће, поред обавезног евидентирања предметних неправилности кроз записник о контроли прихваћене декларације, поступити према овлашћењу из члана 198. став 1. Уредбе, односно обавестиће (у форми обавештења) о утврђеним недостацима, са уписивањем конкретног разлога и одредити рок који не може бити дужи од 30 дана у коме је декларант дужан да отклони исте. Уколико у року који је одредио царински орган не буду испуњени потребни услови, царински службеник без одлагања поступа у смислу одредбе члана 198. став 2. Уредбе односно доноси **решење о поништавању царинске декларације** (статус СТ у ИСЦС) и налагању враћања робе у иностранство у року од осам дана од дана достављања решења, уз обавештења да ће у случају непоступања по истом, роба бити одузета. Уколико у року од осам дана од дана достављања решења о поништавању декларације и налагању враћања робе у иностранство, декларант не поступи, доноси се ново решење у смислу члана 100. Царинског закона о одузимању робе.

У случају поништавања декларације на декларацију се великим штампаним словима уписује "ПОНИШТЕНО". Осим примерка 1 односно 6 сви остали примерци се заједно са прилозима враћају декларанту или његовом заступнику, а примерак решења се архивира заједно са одговарајућим примерком декларације.

На поништеној царинској декларацији потребно је унети напомену о даљем поступању са робом, односно број царинске декларације којим је роба враћена у иностранство или број и датум одлуке о одузимању робе.

5.2. Преглед робе

Преглед робе обавља одређени овлашћени царински службеник сходно одређеном нивоу провере, а исту може и проширити ако то сматра потребним. Одређени налог за проверу је **ОБАВЕЗУЈУЋИ**.

Преглед робе се обавља на месту и у редовно радно време, које је одредила царинска испостава.

На захтев декларанта царинарница може дозволити да се преглед робе обави на другом месту и/или ван редовног радног времена. Декларант сноси трошкове настале таквим прегледом.

Превоз робе до места прегледа робе или узимања узорака, као и свако руковање робом, обавља декларант или друго лице на одговорност декларанта. Трошкове који из тога настану сноси декларант.

Ако није другачије одређено, овлашћени царински службеник који ће прегледати робу, обавештава о намераваном прегледу робе декларанта односно његовог заступника усмено. Ако ће се прегледати део робе, декларант односно заступник мора бити истовремено обавештен о томе који део робе ће бити прегледан. Ако је овлашћени царински службеник обавестио декларанта односно заступника о делимичном прегледу робе, може се током прегледа одлучити за преглед остале робе, али мора о намераваном додатном прегледу прво обавестити декларанта односно његовог заступника.

Ако је прегледан део робе која је обухваћена декларацијом, резултати тог делимичног прегледа примењују се на сву робу обухваћену том декларацијом.

Декларант може да затражи поновни преглед робе ако сматра да резултати делимичног прегледа не одговарају преосталој роби обухваћеној декларацијом.

Ако декларација обухвата два или више наименовања, сматра се да подаци који се односе на свако наименовање представљају посебну декларацију.

Декларант има право да присуствује прегледу робе или узимању узорака.

Овлашћени царински службеник може захтевати да декларант односно његов заступник буде присутан прегледу, ако је то потребно како би се олакшао преглед робе или узимање узорака (чл. 94. ст. 2. Царинског закона).

Декларант односно његов заступник, који је одређен за помоћ при царинском прегледу, мора овлашћеном царинском службенику пружити сву помоћ да би се омогућио и олакшао преглед робе.

Ако декларант односно заступник не пруже одговарајућу помоћ при прегледу робе или узимању узорака, овлашћени царински службеник од декларанта ће захтевати да одреди другу особу која ће пружити помоћ (чл. 194. ст. 1. Уредбе).

Ако декларант одбије да присуствује прегледу робе или не одреди друго лице које би пружило помоћ при прегледу робе, овлашћени царински службеник поново усмено обавештава декларанта и одређује му рок у којем мора испунити своје обвезе осим ако царинарница одустаје од намераваног прегледа робе.

Ако декларант у року који је одређен не испуни своју обавезу царинарница ради спровођења одредбе члана 100. став 1. тачка а) алинеја прва Царинског закона (није било могуће почети преглед робе или наставити с прегледом робе у року који је одредио царински орган, из разлога које је проузроковао декларант)наставља преглед робе на ризик и трошак декларанта, захтевајући уколико је потребно услуге стручњака или другог лица у складу с важећим прописима.

Налази до којих царинарница дође током оваквог прегледа робе имају исту снагу као да је преглед извршен уз присуство декларанта или његовог заступника.

Међутим, царинарница може и поништити декларацију, ако декларантово одбијање да присуствује прегледу или да одреди заступника који би царинарници пружило потребну помоћ није спречило царинарницу да утврди да су прописи који уређују ставање робе у одређени царински поступак били прекршени и ако таквим поступањем декларант не изиграва или не покуша да изигра одредбе члана 91. и 105. Царинског закона.

Уколико је за једну декларацију одређен и преглед документације и преглед робе, ангажовани царински службеник ће тек по окончању свих тражених контрола

сачинити одговарајућу белешку у рубрици Д/Ј декларације, односно један записник којим ће обухватити налаз целокупног прегледа – контроле декларације.

Царински службеник може, поред захтеваног степена контроле, сам одлучити да прошири контролу и на друге видове провере, изнад одређеног нивоа.

5.3. Утврђивање количине и својства робе при прегледу робе

Преглед робе се обавља ради утврђивања својства, врсте, количине, порекла, вредности итд.

Код *одређивања количине робе*, овлашћени царински службеник мора утврдити количину робе у оној мерној јединици, која је подлога за обрачун дажбина односно употребу количинских ограничења. Овлашћени царински службеник мора при утврђивању чињеничног стања употребљавати мерне инструменте који су поуздани, а технички и други мерни инструменти морају бити инспекцијски прегледани.

Овлашћени царински службеник *утврђује својство робе* пре свега визуелним прегледом, при чему уважава карактеристике и својства робе, која су за одређену робу битне, те сва њена својства и карактеристике, која правила о разврставању у Царинску тарифу посебно захтевају.

Ако овлашћени царински службеник не може утврдити својство робе визуелним прегледом, а узорке робе не може узети, као што је случај код машина, апарата, справа итд., може захтевати технички опис, скице, проспекте и др., при чему поступа на следећи начин:

а) обавља преглед машине, проверава идентификационе податке с подацима на рачуну и другим исправама,

б) прегледа проспекте односно нацрте с потребним подацима за одређивање природе робе:

- проверава да ли се ти документи односе на робу описану на рачуну и на прегледану робу (имају исте идентификацијске ознаке врсте, типа, каталожки број и сл.),

- проверава да ли проспекти, каталози и др. садрже све потребне податке за проверу сврставања у комбиновану номенклатуру с обзиром на назив пријављене тарифне ознаке.

Утврђивање својства робе с обзиром на царинску вредност подразумева пре свега проверу стварног квалитета и количине робе у односу на декларисане податке и податке наведене у осталој документацији и њихово довођење у везу са пријављеном вредношћу.

Након одређивања количине робе, тарифне ознаке и вредности, обављају се додатне контроле, с обзиром на одређени ниво прегледа:

- тарифних квота (количинских),

- других царинских олакшица и повластица, које су везане уз робу,

- забрана и ограничења, које важе за робу,

- других мера трговинске политике.

5.4. Појашњење о исказаној царинској вредности робе, тарифној ознаци и пореклу робе (једино за непреференцијално порекло) и другим подацима из декларације

У случају када овлашћени царински службеник који обавља проверу декларације **сумња** у декларисану царинску вредност, тарифну ознаку или порекло робе, али **није утврдио** другачије елементе за обрачун, од декларанта или његовог заступника ће захтевати **појашњење о декларисаној царинској вредности робе** сходно члану 53. став 1. Царинског закона, односно **појашњење о декларисаној тарифној ознаци или пореклу робе**, одредити примерени рок за доставу исправа, те ће о томе на полеђини декларације – рубрика Е/Ј ЈЦИ ставити забелешку о траженим исправама са датумом тражења и роком за доставу истих. Забелешка мора бити потписана од стране овлашћеног царинског службеника и декларанта односно заступника.

Роба се може пустити и ако провера декларације није завршена, односно кад се декларација не може проверити у примереном року, под условом да робу није неопходно задржати ради завршетка провере декларације.

Обрачун дуга извршиће се према подацима које је декларант навео у декларацији.

Када царинарница до окончања провере декларације не може да установи да ли је роба на коју се декларација односи предмет ограничења или забрана, роба се не може пустити декларанту све док нису познати резултати провере.

Пуштање робе пре завршетка провере царинске декларације спроводи се на основу писаног захтева декларанта/заступника. У **Прилогу 3** овог Упутства налази се примерак захтева за пуштањем робе пре завршетка провере декларације. Пуштање робе пре завршетка провере декларације, на основу поднетог захтева, одобрава шеф царинске испоставе, на начин да се одобрење доноси у облику белешке на поднетом захтеву, у складу са примерком из Прилога 4 овог Упутства.

Међутим, у случају да се не може одобрити пуштање робе пре завршетка провере декларације, односно уколико нису испуњени услови за пуштање робе, овлашћени царински службеник доноси решење о одбијању захтева.

Након достављених појашњења о декларисаној царинској вредности робе, тарифној ознаци или пореклу, овлашћени царински службеник одлучује да ли исте прихвата или не, те поступа у случају ако је роба пуштена:

- ако исте прихвата, о томе ставља напомену у рубрику у рубрику 31 забелешку- резултати провере идентични подацима у декларацији.

- ако не прихвата достављена појашњења доноси се решење у смислу члана 96. став 1. Царинског закона, којим се утврђују чињенице које су основ за примену прописа који уређују царински поступак у који је роба стављена и врши правилан обрачун царине и других увозних дажбина, односно утврђује разлику (мање или више плаћен износ на име царине и других увозних дажбина), јер роба може бити пуштена тек када је износ царине и других увозних дажбина према подацима које је декларант навео у декларацији плаћен или обезбеђен.

У случају да роба није пуштена уколико се прихватају достављена појашњења, поступа се на исти начин као и кад је роба пуштена, а у случају да се не прихватају достављени појашњења сачињава се записник о контроли прихваћене декларације и поступак даље може да се спроводи као у свим случајевима сачињавања записника о контроли прихваћене декларације.

5.5 Случајеви када није дозвољено пуштање робе

Пуштање робе није дозвољено:

- а) ако није било могуће започети или наставити преглед робе у року који је одредила царинарница због декларантових разлога (члан 100. став 1. тачка 1) прва алинеја Царинског закона),
- б) ако нису биле поднете све исправе које су потребне да би се роба ставила у захтевани царински поступак (члан 100. став 1. тачка 1) друга алинеја Царинског закона),
- ц) ако је прихватањем царинске декларације настао царински дуг, који није плаћен или није положено обезбеђење за плаћање тог дуга у прописаном року (члан 99. ст. 1. и чл. 100. став 1. тачка 1) трећа алинеја Царинског закона),
- д) ако за поступак привременог увоза са делимичним ослобођењем од плаћања увозних дажбина није положено обезбеђење за плаћање царинског дуга (члан 99. ст. 2. Царинског закона), односно ако није положено одговарајуће обезбеђење за плаћање царинског дуга који би могао да настане у спровођењу царинског поступка за који је роба декларисана (могући царински дуг - члан 99. став 3. Царинског закона), као и
- е) ако се на робу односе забране и ограничења које спречавају спровођење захтеваног поступка (члан 100. став 1. тачка 1) четврта алинеја Царинског закона), или ако царинарница не може утврдити да ли је роба предмет забрана или ограничења док не буду познати резултати провере.

Царинарница може, уз ризик и трошкове које сноси декларант, преместити робу у посебне просторије под њеним надзором.

6. РЕЗУЛТАТИ ПРОВЕРЕ У ТОКУ РЕДОВНОГ ПОСТУПКА

6.1. Евидентирање резултата провере

Ако декларација није контролисана, подаци које је декларант навео у декларацији су основ за примену прописа који уређују царински поступак у који је роба стављена.

Када царинарница не врши проверу декларације или преглед робе, није дужна да оверава декларацију.

Када је декларација контролисана, а није захтевано додатно појашњење у вези са неким од елемената за обрачун царинског дуга, нити је утврђено неслагање са пријављеним подацима у декларацији, овлашћени царински службеник одређен за проверу, обавезно мора уписати у рубрику Д/Ј, -ПРЕГЛЕДАНО.

Након извршене контроле, ангажовани царински службеник врши обрачун и уручење обрачунатог царинског дуга, затим раздвајање примерака декларације и приложених докумената за архиву и за подносиоца, односно доставља декларацију службенику одређеном за вршење поменутих радњи – статус декларације у ИСЦС је "УР".

6.2. Записник о контроли прихваћене декларације

Ако се резултати провере не слажу са подацима наведеним у декларацији, односно ако се провером утврди да декларисана тарифна ознака, царинска вредност, порекло или

количина робе не одговара стварном стању (декларант робу није правилно декларисао), овлашћени царински службеник који је извршио проверу саставља одговарајући записник о контроли прихваћене декларације.

У записнику се наводе све околности провере као и име лица, које је од стране декларанта било присутно при царинском прегледу, односно чињеница да није било присутно код царинског прегледа. Записнику морају бити приложене све исправе, скице, изводи и друге исправе, на основу којих су били утврђени другачији елементи за одређивање царинског дуга. У записнику се наводи основ за обрачун царинског дуга и других дажбина за декларисану робу као и основ за обрачун повраћаја дажбина или других плаћања за извоз робе, као и основ за примену других прописа којима се уређује царински поступак у који је роба стављена.

Записник потписује овлашћени царински службеник који је проверио односно прегледао робу и декларант или његов заступник, који је био присутан при прегледу.

У записнику мора бити наведено да декларант односно његов заступник могу у року од 5 дана од дана пријема записника изјавити приговор (примедбе) на записник.

Царинарница, у налазима када је потребно, наводи прихваћена средства идентификације робе. Одредбом члана 97. Царинског закона је прописано да је царински орган дужан да предузме потребне мере како би се обезбедила истоветност робе, ако је идентификација робе неопходна да би се испунили услови који уређују царински поступак за који је наведена роба декларисана.

6.3. Поступање по записнику

У случају када се декларант односно његов заступник не слаже са чињеницама утврђеним у записнику и изјављује приговор (примедбе) на записник у смислу члана 195. став 2. Уредбе, предмет се прослеђује одсеку за царинско-управни поступак (или решење доноси надлежна царинска испостава у зависности од организације у царинарници) ради доношења одговарајућег решења, којим се утврђују исправни подаци у декларацији, ради чијег доношења се може захтевати и изјашњење надлежног царинског органа који је оспорио пријављене податке.

Након прослеђивања предмета, заједно са записником о утврђеном стању, царинарница односно царинска испостава у царинско-управном поступку доноси по поднетом приговору, односно примедбама, решење у смислу члана 96. став 1. Царинског закона

7. УЗИМАЊЕ УЗОРАКА РОБЕ

7.1. Поступак приликом узимања узорка робе

Правилником о начину узимања узорка робе од стране царинског органа ("Службени гласник РС", бр. 96/2010) прописан је начин узимања узорка робе од стране царинског органа.

Ако су узорци узети у складу с прописима, царински орган није у обавези да плати накнаду за узете узорке, али сноси трошкове анализе и прегледа.

У случају узимања узорака робе, о томе се усмено обавештава декларант или његов заступник.

Узимање узорака робе се бележи на царинској декларацији, на начин да се у рубрику 31 ЈЦИ уноси ознака "А".

Након тога, царински службеник сачињава Записник о узимању узорака.

Када се узимају узорци робе *ради вршења анализе* над истом, подаци из записника се уписују у информациони систем, а исти се саставља у **три** примерка, на начин да је:

- први примерак намењен лабораторији Управе царина,
- други примерак намењен царинској испостави, која је узела узорке,
- трећи примерак намењен декларанту/заступнику.

Уместо узимања узорака робе, у зависности од врсте конкретне робе, могу се узети други подаци односно исправе којима се роба накнадно несумњиво може идентификовати, као нпр. техничка документација, проспекти, фотографије, идентификациони број машине и сл. Такву документацију односно фотографије и слично треба оверити потписом и факсимилом овлашћени царински службеник одређен за проверу конкретне декларације.

Ако је на факури више различитих врста роба, а у ЈЦИ је наведена само једна тарифна ознака, при узимању узорака робе, мора се навести назив конкретне робе која је узета за анализу. Записник се односи само на један трговачки назив робе. При томе, није од утицаја околност да се роба налази у различитим паковањима, осим ако од тога зависи разврставање робе у одговарајућу тарифну ознаку.

Записнику се прилажу исправе које појашњавају врсту робе, њен састав, количину и техничке карактеристике.

За узорке робе, који се сматрају опасним материјама, мора у записнику о узимању узорака, који је намењен лабораторији, бити приложен примерак упутства за сигурну употребу.

Овлашћени царински службеник за осигуравање истоветности робе сваки узети узорак мора на одговарајући начин означити, при чему може користити царинске ознаке, као што су печат или пломбе.

7.2. Количина узетих узорака за анализу

Овлашћени царински службеник узорке узима у количини која је потребна за анализу или детаљни преглед, укључујући и могућу контролу анализе. Ова количина је прописана чланом 4. поменутог Правилника. Овлашћени царински службеник неће самостално узимати узорке у следећим случајевима:

- код прехрамбених производа који су у расутом стању или су паковани на велико. У том случају потребно је да узорке узме стручно оспособљени представник декларанта под непосредним надзором овлашћеног царинског службеника,
- узорак због природе робе није узет при прегледу (нпр. опасна ствар, стерилна роба), него накнадно код декларанта. У овом случају мора обавезно при узимању узорака бити присутан овлашћени царински службеник.

Ако одговарајућу анализу или испитивање није могуће обавити у царинској лабораторији, узорак се шаље одговарајућој стручној установи.

7.3. Поступање са робом од које су узети узорци

Количине робе узете за узорке не одузимају се од количине робе пријављене у декларацији.

Међутим, када се ради о поступку извоза или поступку пасивног оплемењивања, царинарница може одобрити декларанту, ако то допуштају околности појединог случаја, да у сврху попуњавања пошиљке, надомести кочину робе узету за узорак с једнаком количином истоветне робе.

7.4. Пуштање робе од које су узети узорци пре резултата анализе

Ако царинарница узме узорке робе ради провере тачности и правилности података у прихваћеној декларацији, може пустити робу декларанту пре завршетка анализе узорака, ако је настали или могући царински дуг у вези с том робом плаћен односно одговарајуће обезбеђен и ако пуштање не онемогућавају други разлози.

Обрачун дуга извршиће се према тарифној ознаци коју је декларант навео у декларацији.

7.5. Поступак са узорцима након обављене анализе

Узети узорци, чија је вредност већа од 10 ЕУР, се после спроведене анализе или детаљног прегледа, ако више нису потребни у поступку, ако нису уништени, утрошени или нису постали неупотребљиви, и у сваком случају, ако су исцрпљена сва правна средства која је декларант имао на располагању против одлуке царинског органа донете на основу резултата анализе узорака или детаљног прегледа, враћају декларанту, на његов захтев и трошак. Уколико декларант не захтева њихово враћање, царински орган може узорке оставити у збирци узорака или уништити, а када се ради о узорцима који су опасни за околину или су отровни, може од декларанта да захтева да преузме ове узорке и побрине се за њихово уништење.

7.6. Поступак након обављене анализе

Након спроведене анализе узорака робе, Царинска лабораторија шаље **налаз царинској испостави** која је послала робу на анализу.

Уколико су подаци утврђени анализом истоветни са подацима исказаним у декларацији, царинска испостава копију налаза доставља декларанту односно његовом заступнику, а налаз прилаже уз декларацију, а у Рубрику **31 писане царинске декларације ставља заблешку:**

"РЕЗУЛТАТИ АНАЛИЗЕ ИДЕНТИЧНИ ПОДАЦИМА У ДЕКЛАРАЦИЈИ".

Уколико су резултати анализе различити од података у декларацији, царинска испостава је дужна копију налаза уручити декларанту односно његовом заступнику, који ће на оригиналу потписати да је примио налаз. На добијени лабораторијски налаз декларант може да поднесе захтев за спровођење суперанализе узорковане робе у року од

5 дана од дана пријема лабораторијског налаза, уз навођење података које треба анализирати.

Протеком рока од 5 дана, уколико декларант није захтевао супер анализу, царинска испостава је дужна оригинал анализе заједно са примерком декларације проследити одсеку за царинско-управни поступак ради доношења решења, којим се утврђују подаци утврђени анализом. Решење у смислу члана 96. став 1. Царинског закона доноси царинарница или сама царинска испостава у зависности од унутрашње организације царинарнице и испоставе. Решењем се утврђује и износ царине и других увозних дажбина према прописима који важе на дан прихватања декларације. Разлика дуга за робу која је декларисана по декларацији и робе која је утврђена анализом, наплаћује се или враћа декларанту у зависности од резултата анализе.

8. ПОСТУПАК СА РОБОМ ЗА КОЈУ СЕ ЗАХТЕВА ПРИМЕНА ПРЕФЕРЕНЦИЈАЛНИХ ТАРИФНИХ МЕРА

8.1. Подношење копије доказа о пореклу

У случају ако се захтева примена преференцијалних тарифних мера, односно декларант захтева примену уговором прописане стопе царине при увозу робе пореклом из земаља с којима је Република Србија склопила уговоре на основу којих се примењују преференцијалне тарифне мере, потребно је уз декларацију, попуњену на прописани начин, поднети *оригинални* доказ о пореклу робе.

Међутим, уколико оригинал доказа није доступан приликом допремања робе, под условом да је поднет *доказ о пореклу послат факсом, мејлом или је поднета копија доказа* (у даљем тексту: копија), а на основу претходно поднетог писаног захтева декларанта, те под следећим условима, може се прихватити:

- повлашћена стопа царине за ту робу се не одобрава у режиму квота,
- детаљи на копији морају бити јасно видљиви, а документ мора бити јасно означен као копија.

Оригинални доказ о пореклу робе мора се поднети у прописаном року односно у року од 30 дана, при чему се тај рок може продужити још 3 месеца у складу са чланом 211. став 2. Уредбе. Уколико у наведеним роковима декларант не достави оригинал, у смислу члана 96. Царинског закона доноси се решење којим се утврђују подаци о роби без преференцијалног порекла и врши правилан обрачун царине и других увозних дажбина.

8.2. Поступак када не постоји доказ о пореклу

У случају када декларант не поседује оригинал, као ни копију доказа о пореклу, а сматра да ће исти накнадно прибавити, може у тренутку царињења захтевати преглед робе по основу конкретног порекла. Исто се захтева подношењем писаног захтева, у складу са примерком у **Прилогу 4** овог Упутства.

У том случају декларација за пуштање робе у слободан промет се попуњава независно од порекла робе, те се у складу са тим и обрачун царинског дуга у декларацији обавља по основној стопи царине.

Након прихватања декларације, у случају подношења писаног захтева за преглед робе по основу конкретног порекла, царински службеник је дужан пре пуштања робе обавити преглед робе као да роба поседује одговарајући доказ о пореклу.

Уколико царински службеник утврди прегледом робе да би се конкретно порекло могло применити под условом да постоји доказ о пореклу о истоме ставља забелешку на поднетом захтеву у складу са примерком из Прилога 5 овог Упутства.

Такво поступање олакшава царинарници доношење одлуке о повраћају дуга на основу накнадног подношења оригинала доказа о пореклу робе у складу са одредбом члана 635. Уредбе, с обзиром да је преглед робе са аспекта порекла, обављен пре пуштања робе.

8.3. Доказ о пореклу се шаље на проверу

Ако се одређена провера која се треба извршити односи на проверу поднетог доказа о пореклу робе, роба се може пустити декларанту пре завршетка провере.

При томе, декларант се обавештава да је покренут поступак провере порекла поднетог уз декларацију. Примерак тог обавештења налази се у **Прилогу 5** овог Упутства.

У том случају, мора бити наведено да је доказ о пореклу послат на проверу, те навести о којем доказу о пореклу се ради.

Обрачун дуга извршиће се према подацима које је декларант навео у декларацији.

Након обављене провере доказа о пореклу робе, а у зависности од резултата те провере, односно ако се прихвата поднети доказ о пореклу, царински службеник о истоме саставља напомену у рубрику Д/Ј ЈЦИ и обавештава декларанта .

Ако се, након провере доказа о пореклу, исти не прихвата, предмет се прослеђује одсеку за царинско-управни поступак ради доношења решења у смислу члана 96.став 1. Царинског закона.

9. Поступања приликом пуштања робе

Пуштање робе подразумева сваку службену радњу царинарнице која дозвољава декларанту употребу робе у оквиру захтеваног поступка.

Царински орган пушта робу декларанту ако су испуњени услови за стављање робе у одређени царински поступак и ако роба није предмет мера ограничења или забрана, кад податке у декларацији провери и прихвати, или их прихвати без провере.

Ако се вршила провера царинске декларације, робу пушта овлашћени царински службеник који је проверавао декларацију и приложене исправе односно обавио преглед робе.

Овлашћени царински службеник може робу пустити након завршетка провере декларације, односно и пре него што је провера завршена под условом да није нужно да ради провере роба буде присутна.

Ако је прихватањем царинске декларације настао царински дуг или би исти могао настати, **роба се може пустити само ако је царински дуг плаћен или је његово плаћање обезбеђено.**

Овлашћени царински службеник, који је проверио декларацију односно прегледао робу, пре пуштања робе предузима одговарајуће мере за осигуравање истоветности робе, ако је то потребно за спровођење даљег поступка. Прихваћене мере мора навести у царинској декларацији (пломба, слике, фотографије, проспекти, узорци, опис робе итд.).

Ако се није вршила провера царинске декларације, робу пушта овлашћени царински службеник одређен за таква поступања у складу са тачком 4. Упутства. Тај службеник је дужан да, ако је то потребно, обезбеди истоветност робе.

Датум пуштања робе овлашћени царински службеник обавезно уписује у рубрику Д/Ј, те отискује свој факсимил (или уписује име и презиме и службени број) и потписује се.

Пре пуштања робе, овлашћени царински службеник који пушта робу дужан је да, у рубрику Б царинске декларације, упише могућу **клаузулу о ограничењу располагања с робом односно употребу за одређене намене**, нпр. забрана отуђења (члан 108. став 3. Царинског закона).

Роба обухваћена једном декларацијом пушта се истовремено. У овом случају, ако је декларацијом обухваћено више врста робе, сматра се да је за сваку врсту робе поднета посебна декларација.

Ово Објашњење примењу се од 15.6.2011.године.

Акт Управе царина број 148-03-030-02-65/2011 од 03.06.2011.године.